

Moutstockje

nr 8

1988

Tijdschrift over Bierfolklore

VAN "die edele orde vanden moutstock"

hoegaarden

- beta aktiv. 88 + getrouwheidsreg.

- Sprank en gaepeken

- Hoegaarden Michangborden

3300 Tienen 1

XX - Biermusca + bierhuizen met stelsien
(ke reizen bierspiegel achterna)

- de Brouwer van Hoegaarden (Autocritici 1776-1800) (vervolg)

MR. GROOTEN E

OUDE LEUVENSESTRAAT 41

3300 TIENEN

't moutstockje

driemaandelijks 2/88 nr 8



V.U. E. GROOTEN

Oude Leuvensestraat 41
3300 Tienen

Enkele data van de aktiviteiten

Zaterdag 7 mei	Dag der Gilden te Antwerpen tijdens de Internationale Week v/d Brouwerijen
Zaterdag 4 juni	Ridderslag in 't Kouterhof
Zondag 4 sept	Grietmuilviering te Bost
Zaterdag 10 dec	Cambrinusfeest in de kantien van Sporting Hoegaarden

Bij elke aktiviteit ingericht door "Die Edele Orde vanden Moutstock" zal een getrouw- en aanwezigheidsboek ter beschikking liggen, waarin elke geslaagde Edelvrouwe of Ridder hun aanwezigheid in vermelden tijdens die bepaalde aktiviteit.

Dit is tot stand gekomen om onze trouwe leden te belonen met de eretekens van respektievelijk 5 - 10 - 15 enz. ridderschap.

Zoels voorzien in Bierwet is idere Edelvrouwe en Ridder er aan gehouden minstens één aktiviteit per jaar aanwezig te zijn.

SPREUKEN EN GEZEGDEN

Het is algemeen bekend dat onze Vlaamse taal rijk is aan spreuken en gezegden.

Dat er dan ook veel spreuken over het bier waren zal ons zeker niet verwonderen, want in het volksleven speelde het bier een belangrijke rol. Er mocht niets gebeuren of er werd gedronken bij wel en wee steeds bracht het bier de nodige uitlaatklep voor het volk. En nog steeds is het bier niet weg te denken in de folklore uit onze streken.

Zo ook de spreuken en gezegden uit deze tijden die hedendaags nog altijd gebruikt worden.

- Hij drinkt van 't vaderland weg.
 - Drinken als een Zwitser.
 - Hij giet ze in zijn leerse.
- Hij drinkt dat 't zijn neus uitloopt.
- Een stuk in zijn kraag hebben.
 - Hij keek te diep in 't glas.
 - Hij ziet boven zijn bier (Hij is dronken)
 - Hij heeft te veel gerste in 't hoofd.
 - Drinken als de zwijnen.
 - Drinkt een pintje, gelijk een zwijntje.
 - Een vliegske in d'oge hebben (licht dronken zijn)
 - Een buik gelijk een tonne.
 - Een bierbuik van 't drinken.
 - Lampetten tot een gat in de nacht.
 - Van d'een herberg in d'andere zitten.
 - Hij zit altijd in d'herberg of onderweg.
 - Zijn noveen doen (negen dagen drinken)
 - Te veel bovenwind hebben (de drank zit in het hoofd)
 - Een droge lever hebben.
 - Hij kan noch volle noch lege glazen zien staan
 - De laatste zak opgeven (blijven tot de laatste)

wordt vervolgd.....



hoegaardse
viithang-
borden

HOEGAARDSE UITHANGBORDEN

=====

We weten allen dat Hoegaarden in het verleden veel brouwerijen en brouwers rijk was.

We weten ook veel over het Oud Hoegaards Bier

We weten en zijn er van overtuigd dat Hoegaards drinken een gunst is.

We zijn er heel zeker van dat het hedendaags Oud Hoegaards Bier nog steeds DE Godendrank is, zoals hij vroeger was en dit dank zij Meester Brouwer en Groot Officier van "Die Edele Orde vanden Moutstock" Pierre Celis.

Maar indien Hoegaarden in het verleden veel brouwerijen had, dan moesten er ook veel herbergen zijn geweest.

In ons volgend artikel zijn oude en minder oude uithangborden en benamingen van Hoegaardse herbergen, tavernen en cabaretten opgenomen.

Dat waren de plaatsen waar vroeger in de goeden ouden tijd, onze voorouders na en ook tijdens hun zware dagtaak, zo menigmaal hun pot Hoegaards Bier gingen ledigen om de laatste dorpsnieuwsjes te bespreken.

We zijn er van overtuigd dat deze opsomming van Hoegaardse uithangborden onvolledig is, indien U ons kunt helpen deze onvolledigheden aan te vullen zijn we U zeer dankbaar.

Inlichtingen daaromtrent mogen steeds in het Nieuwhuysmuseum worden afgegeven of eveneens aan Etienne Grooten
Oude Leuvensestraat 41
3300 Tienen.

Namens de Studie- en Navorsingscommissie
en de Hoegaardse Biergilde dank bij voor-
baat.

HOEGAARDSE UITHANGBORDEN

=====

We weten allen dat Hoegaarden in het verleden veel brouwerijen en brouwers rijk was.

We weten ook veel over het Oud Hoegaards Bier

We weten en zijn er van overtuigd dat Hoegaards drinken een gunst is.

We zijn er heel zeker van dat het hedendaags Oud Hoegaards Bier nog steeds DE Godendrank is, zoals hij vroeger was en dit dank zij Meester Brouwer en Groot Officier van "Die Edele Orde vanden Moutstock" Pierre Celis.

Maar indien Hoegaarden in het verleden veel brouwerijen had, dan moesten er ook veel herbergen zijn geweest.

In ons volgend artikel zijn oude en minder oude uithangborden en benamingen van Hoegaardse herbergen, tavernen en cabaretten opgenomen.

Dat waren de plaatsen waar vroeger in de goeden ouden tijd, onze voorouders na en ook tijdens hun zware dagtaak, zo menigmaal hun pot Hoegaards Bier gingen ledigen om de laatste dorpsnieuwsjes te bespreken.

We zijn er van overtuigd dat deze opsomming van Hoegaardse uithangborden onvolledig is, indien U ons kunt helpen deze onvolledigheden aan te vullen zijn we U zeer dankbaar.

Inlichtingen daaromtrent mogen steeds in het Nieuwhuysmuseum worden afgegeven of eveneens aan Etienne Grooten

Oude Leuvensestraat 41
3300 Tienen.

Namens de Studie- en Navorsingscommissie
en de Hoegaardse Biergilde dank bij voor-
baat.

- In de Waterratten
===== langs de beek op de Vroente
- Au Canal de Louvain:
===== met de afbeelding van de Leuvense vaart,
was een afspanning met logementen en stallen voor postkoets
Tienen - Geldenaken - Gehouden door Dendoncker - Schoofs
- Au Mouton Blanc:
===== op de Beek.
- In het Witte Paard:
=====
- In den Zoeten Inval:
=====
- In de Drye Gapers:
=====
- Au Repos du Chasseur:
===== aan de grote brug bij Finoelst.
- In den Plezanten Hof:
===== in de Gasthuisstraat
- In Sint Nicolaes:
===== op de Houtmarkt bij Haumont, diende vroeger
als gemeenteraadshuis, werd afgebroken door de aannemer Meeuwens
en vertoonde in de voorgevel een 50 cm hoog St. Niklaasbeeld.
- In de Bareel:
===== te Houtem langs de steenweg op Meldert.
- in de Bareel:
===== te Overlaar, waar een beeld afgebeeld stond.
- Au Prince Eugene de Savoie:
===== te Overlaar op de grens te Tienen.
- In 't Schip:
===== te Nerm, het huis bestaat nog.
- In de Gul:
===== te Nerm
- In den Ossenkop:
===== in de Putzeysstraat - Afspanning gehouden door
Meddaerts (vader van Achilles).
Bij druk verkeer werden de wagens op de gemeenteplaats uitgespanne:

- A la Pomme d' Or:
===== in de Putzeysstraat, geboortehuis van moeder Putzeys. Lokaal van De Witten en ook van de Liberale muziekharmonie. Een 10 m. lang en prachtig beschilderd uithangbord hing onder de vensters.
- Brouwershuis:
===== In de Doelstraat, schuin over de gemeenteschool. Lokaal van de Brouwers, werd gehouden door Henri Van Autgaerden.
- 't Nieuwhuys:
===== Op de hoek van de Tiensestraat en de Ern. Ourystraat. Oude Romeinse afspanning en vanaf 1747 in het bezit van de familie Van Nerum. Nu nog steeds taverne en Heemkundig museum, is ook het lokaal van "Die Edele Orde vanden Moutstock".
- In St. Sebastiaen:
===== Bij Adèle De Broeck. Was vroeger het lokaal van het Genootschap der XII Apostelen en ook van de gilde der handboogschutters.
- Bij de Pachter van Boeres:
===== op de Plaats, daarna werd de naam "Rust op den Berg", vroeger gehouden door Dewelde.
- Bij Foing van Bes:
===== aan de statie gehouden door Dotremont.
- Bij Charel Kareel:
===== in de Nieuwstraat (nu Ern. Ourystraat) vroeger gehouden door Carolus Van Nerum en later door Hortense Van Nerum.
- In de Venetian;
===== op de Plaats, hoek vormend met de Putzeysstraat bestaat heden nog.
- Bij Sus Bieten:
===== In de huidige meubelwinkel op de hoek van de Tiensestraat en de Doelstraat. Werd gehouden door bakker en herbergier Dewelde en later door Koeckelberg (Kockes genaamd)
- In Die Swaen:
===== in de Cuype.
- In 't Heilig Sacrament:
===== bij de kerk
- Bij Carcan:
===== in Overlaar.

- Bij den Snieder:

===== later café Wirix, nu Cera Bank, over 't Nieuw huys. De vroegere uitbater was tevens haarkapper en kleermaker.

- Bij Jekke Bol:

===== in de huidige café Pax, Tiensestraat. Jekke Bol was de grootmoeder van Albert Rimanque.

- Bij Pei van Mies:

===== op de Calverstraat, gehouden door Petrus Ausloos, opziener in de Grand Pont.

- Bij Ward Verbist:

===== over 't vroegere Paradijs in de Pastorijstraat.

- Bij Moeëtes:

===== in de Tiensestraat in de huidige garage schuin over het voetbalstadium. Werd gehouden door Pauline Rotie, moeder van AndréeVan Autgaerden.

- Bij Thuur van Chaals:

===== aan het station, gehouden door Arthur Van Nerum, zoon van Brouwer Charles Van Nerum.

- Bij Rikkes van Siskes:

===== op de Plaats bij Henri Van Nerum, handelaar in linnen.

- De Warande:

===== op de Beek, cabaret daterend van in 1743

- 't Cleyn Paradys:

===== in de Pastorijstraat, gehouden door Ach. Meddaert en Anastasia Van Nerum - lokaal van de katholieke muziekharmonie.

De herbergen met het grootste cliënteel waren:
de Ossenkop, Au Canal de Louvain, 't Paradys, 't Nieuwhuys, bij Jekke Bol en La Pomme d' Or.

Het wekelijks verbruik van een herberg met gemiddelde verkoop schommelde tussen 150 à 200 liter wit bier, 30 à 50 bakken ander bier en 8 à 12 liter jenever.

De tijd heeft aan het bierdrinken niets veranderd, alleen is het bier duurder geworden, maar het is nog steeds de godendrank voor de vele bierliefhebbers.

Er is maar één Hoegaarden en er is ook maar één echt Wit Bier namelijk het "Oud Hoegaards Bier".

We reizen Uilenspiegel achterna



Juist voor de zomer willen we Uilenspiegel achterna.

Uilenspiegel de levensgenieter bij uitstek, de gultige Vlaamse kerel, die zeker een goed pintje bier wist te waarderen.

Uilenspiegel, de zwerver, door gans het Belgenland.

Het verlof staat voor de deur, we hebben wat meer vrije tijd om even de streekbieren beter te leren kennen.

In dit artikel willen we U wegwijs maken in :

- 1) de verschillende biermusea in Belgie met al de nodige gegevens
- 2) enkele Bierhuizen waar U de streekbieren kunt proeven en die een keuze hebben naar ieders smaak.

We begeven ons even op weg op inspectietocht om alzo de Belgische Bierwereld te leren ontdekken, en wie weet ontdekken we eveneens enkele ideeën, die we in onze biergilde kunnen gebruiken.

Onze taak als Edelvrouwe en Ridder is eerst en vooral het Hoegaardsbier meer bekendheid geven. We vragen dan ook eerst een pintje Hoegaardsbier, waar we ook komen.

In een volgend Moutstockje zouden we dan deze plaatsen kunnen vermelden waar het Hoegaards bier werd geschonken.

Alzo helpen we ook mede om onze bierfolklore in stand te houden.

Behouden reis en Procit.

MUSEUM 't NIEUWHUYS HOEGAARDEN

=====

E. Ourystraat 2-4 3320 Hoegaarden
016/706294

Open: alle dagen van 14 tot 21 uur op zón. en feestdagen van 10 tot 13 uur en
van 14 tot 21 uur.

Gesloten : woensdag

Inkom: gratis

Geleide bezoeken (opvoorhand aanvragen) tijdelijke tentoonstellingen, archieven,
educatieve dienst, bibliotheek, brochures, taverne.

Kunstnijverheid, folklore en plaatselijke geschiedenis.

De biergeschiedenis van het Bierdorp Hoegaarden, met een sta d van "Die Edele
Orde vanden Moutstock" de Hoegaardse Bier- en Brouwersgilde.

De Hoegaardse witte bieren zijn op zijn best in de bijhorende taverne.

Een museumshop is voorhanden met allerlei uitgaven over en rënd Hoegaarden.

Het is eveneens het lokaal van "Die Edele Orde vanden Moutstock"
Zeker een bezoek waard.

Er worden eveneens bezoeken en rondleidigen gedaan in het dorp gelieve daarvoor
telefonisch kontakt op te nemen . Gidsen staan eveneens ter beschikking.



museum 't nieuwhuys

BRUSSELS MUSEUM VAN DE GEUZE
=====

Gheudestraat 56 1070 Brussel
02/5214928 OF 5202891

Open op aanvraag Inkom 70 BF

Geleide bezoeken, tentoonstellingen, cafetaria

Men laat zien hoe de Brusselse ambachtelijke bieren (Geuze, Lambiek, Fara, Kriek) worden gebrouwen, met mogelijkheid tot proeven.

MUSEUM BROUWERSHUIS
=====

Adriaan Brouwerstraat 20 2000 Antwerpen
03/2326511

Open: 10 tot 17 uur Paasma, Pinksterma, en ma na 2de zon. aug
Gesloten: iedere maandag, 1 en 2 jan, 1 mei, Hemelvaart, 1 nov., 25 en 26 dec.
Inkom: 50 BF, speciale voorwaarden voor jongeren, groepen en scholen.

Geleide bezoeken, conferenties, bibliotheek, archieven, educatieve cursussen, restauratie, cafetaria.

Een rijk versierd interieur van de XVIIde eeuw zien we allerlei brouwersartikelen en eveneens een oude hydraulische installatie, enz.

MUSEUM " BIJSTERVELD "
=====

Peperstraat 48 2621 Schelle
03/3874796

Ope n: laatste zondag elke maand 14 tot 17 uur.
Inkom: gratis

Geleide bezoeken, tijdelijke tentoonstellingen, bibliotheek, archieven, restauratiedienst

Overzicht van de lokale folklore, met heringericht winkeltje, brouwerij en café

BROUWERIJMUSEUM

=====

Dorpstraat 49a 3598 Bocholt
011/461705

Open: ma. tot do. 10 tot 12 en van 13.30 tot 16 uur: op aanvraag voor groepen
Inkom: gratis

Geleide bezoeken.

In een pand, dat dateert uit 1758, wordt brouwerijmateriaal voorgesteld dat tot het begin van deze eeuw werd gebruikt.

DEN AST

=====

Brouwerij Bosteels, Kerkstraat 92 9360 Buggenhout
052/332282 of 332323

Open: op aanvraag

Geleide bezoeken

Een oude brouwerij

NATIONAAL HOPMUSEUM

=====

Gasthuisstraat 71 8970 Poperinge
057/334081 of 333952

Open: individueel 1/5 tot 30/9 : zon. en Feestd. en van 1/7 tot 31/8: dagelijks
van 14.30 tot 17.30 uur.

Inkom: 60 BF 40 BF (zonder degustatie)
40 BR (groepen)

Geleide bezoeken, bibliotheek, filmprojectie, cafetaria, degustatie van artisanal bieren.

Dit voormalig centrum voor controle, wegen dragen, in balen steken en verzegelen van de hop, is thans een museum met panelen, foto's, alsook een verzameling van 300 stukken die de vier seizoenen van de hopkultuur evoceren.

MUSEE DU FOLKLORE (Folkloremuseum)

=====

Rue Basse 14 1460 Ittre
067/646832

Open: van Pasen tot Allerheiligen: zon. van 14 tot 18 uur.
Inkom: 20 BF(groep) 25 bf.

Geleide bezoeken, tijdelijke tentoonstellingen, conferenties, publicaties

Etsen, schilderijen, perkamenten, overzicht van de plaatselijke folklore, hand-
werkkunst in een oude gedeeltelijk heropgebouwde brouwerij.

STEDELIJK BROUWERIJMUSEUM

=====

Stadhuis, Grote Markt 3000 Leuven
016/234941

Open: op werkdagen: geleide bezoeken om 11 en 15 uur; Paasvakantie tot 30/9:
za. 11 en 15 uur, zon. en feestdagen om 15 uur.

Inkom: 20 BF

Geleide bezoeken, educatieve dienst

Aanzienlijke verzameling voorwerpen die gebruikt worden bij het brouwen van bier,
bierpotten en -glazen.
Reconstructie van een herberg.

MUSEE DE LA CERVOISE, DU GRUYT ET DES BIERES MEDIEVALES

=====

(Museum van Gruyt, oud en middeleeuwsbier)

Avoferie d'Anthisnes, Avenue de l'Abbaye 19 4160 Anthisnes
041/836390 of 836596

Open: 1/4 tot 30/10 van 10 tot 12u en van 14 tot 19 uur.

Gesloten: maandag

Inkom: 30 BF.

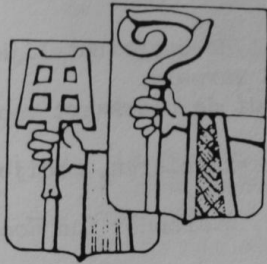
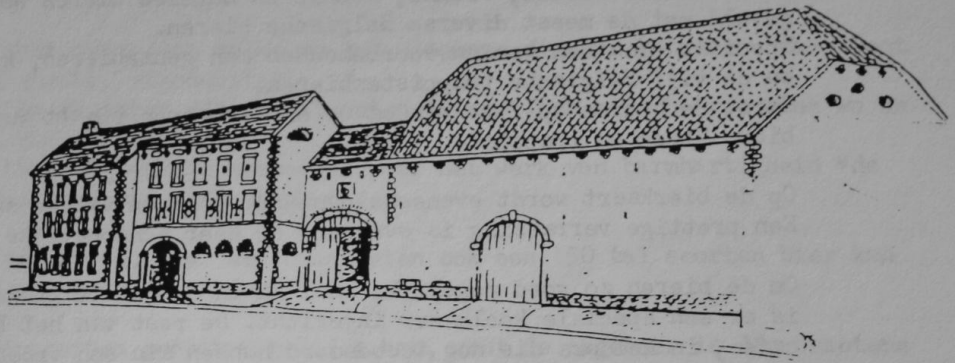
Geleide bezoeken, tijdelijke tentoonstellingen, archieven, cafetaria.

Een serie bierpotten, glazen, kruikjes, oude en moderne flessen.
Voorstelling van middeleeuwse bieren (zoals het gerstebier) en gruit (d.w.z.
de planten en gewassen die dienden om de middeleeuwse oude bieren te kruiden,
zoals laurier, palm en salie)
Collectie werktuigen, foto's, documenten met betrekking tot het leven en de tra-
dities van de streek.

SPECIALE BIERHUIZEN

HOEGAARDEN

taverne Kouterhof
STOOPKENSSTRAAT



In een gezellig en aangenaam kader kan men er een fijn biertje drinken.
De specialiteit : natuurlijk de HOEGAARDSE BIEREN
Ook andere bieren zijn verkrijgbaar en worden met evenveel zorg geserveerd.
Wanneer de maag van zich laat horen is er de mogelijkheid deze even tot zwijgen
te brengen om daarna terug één van de Hoegaardse godendranken te gebruiken.
Procit.....

Alle dagen open van 10 tot 24 uur. Maandag gesloten.

TAVERNE 't Nieuwhuys

ERM.OURYSTR. 2-4 HOEG.



U wordt er vriendelijk ontvangen in een 18 eeuwse
taverne.

De specialiteit "de Hoegaardse bieren."

Wie een fijn Hoegaards pintje wil drinken kan
daar zeker terecht.

Het is eveneens het lokaal van de Hoegaardse
Bier- en Brouwersgilde "Die Edele Orde vanden
Moutstock".

Op de bovenverdieping is een museum toegankelijk
over heerkunde en natuurlijk het Bier.

Alle dagen open van 10 tot
Maandag gesloten.

Een bezoek is zeker aanbevolen.

DORPSHERBERG " DE VLINDER " RIJKEVORSEL

=====

Reeds sinds 1914 bestaat dit café in het centrum van Rijkevorsel.
Het lekkere bier (proeven) neemt echter ook een belangrijke plaats in. Een buitenkansje voor de leden van onze Biergilde.

Dat er duchtig kan geproefd worden, kunt u ondervinden uit de overzichtelijke bierkaart, waarin meer dan 160 verschillende bieren staan vermeld.
Naast enkele Duitse, Franse, Deense en Engelse bieren wordt de bierkaart vooral gevuld met de meest diverse Belgische bieren.
Speciale plaatsen worden voorbehouden aan geuzebieren, kriekenbieren, abdijbieren en de vijf Belgische trappistenbieren.
Naast de bieren op fles vinden we ook 7 bieren van 't vat, waaronder Oud Hoegaards bier, kriel en trappist.

Op de bierkaart wordt eveneens een idee gegeven van de smaak van het bier.
Een prettige verrassing is eveneens de zeer schappelijke prijzen voor alle bieren.

Om de bieren zo goed mogelijk, snel en in de juiste glazen te kunnen serveren, is er een speciale koelkamer ingericht. De rest van het bier bevindt zich onder het café, in kelders die nog toebehoord hebben aan een vroegere aanpalende brouwerij.

Wie graag rustig de tijd neemt om een lekker biertje te drinken in een gezellige omgeving, kan niet voorbij deze herberg.

Dorpsherberg "De Vlinder"
Hoek 2 (nabij centrumplein) 2310 Rijkevorsel
03/3143125





BIER-SPECIALITEITEN CAFE " BELVEDERE "

Wie van Gent naar Antwerpen reist en ook diegenen die van Antwerpen naar Gent rijden, komen voorbij Waasmunster.
Deze gemeente is gesleten door de E3 autosnelweg. Toch zijn haar bossen en de heide nog een van haar troeven.
Op de heide staan nog enkele herbergen waar het werk van barmhartigheid "de dorstigen laven" nog van toepassing is.

Belvedere is een ervan, waar men naast eten ook een 150 tal soorten bier kan degusteren in een gezellig kader.

Dit aantal biersoorten groeit dagelijks aan, want de eigenaar is een bezetene elke kans grijpt hij aan om een nieuw bier of een exclusiviteit te kunnen aanbieden.

Een greepje uit de bierlijst :

-Samichlaus bier	Zurich
-La Bière du Démon	Parijs
-Zottegemse kriel	Zottegem
-La Châtelaine	Moeskroen
-Gueuze Fond	Schepdaal
-Boon Kriel	Halle
-'n Seule	Ninove
-Westvleteren 8° 12°	Westvleteren
-Floreffe Tripel	Mechelen
enz	enz

Ook worden er bieravonden georganiseerd, waarop de brouwer zelf zijn produkten komt voorstellen, aangevuld met een diareportage.

De vrijdagavond wordt er op de Hammond orgel gespeeld, maar ook andere artiesten kan men hier aantreffen.

Belvédère is alle dagen geopend vanaf 10 uur.
Geen verlog periode
Sluitingsuur onbeperkt met of zonder gevolgen.





BIERSPECIALITEITENCAFE " DE GANS "

=====

Kloosterstraat 40 9760 Huise
(gelegen langs oude baan Oudenaarde Gent)

In Huise, de naam zegt het zelf, voel je je onmiddellijk thuis. Vooral dan wanneer je als bierliefhebber binnenstapt in "De Gans".

Prachtig gelegen te midden van de natuur en binnenin gezellig ingericht met attributen uit de bierwereld en bestaande uit verschillende kleine vertrekjes, waar men zich knusjes kan nestelen om de bierkaart, in de vorm van een gans, eens vluchtig of eens grondig door te nemen.

Op dit moment glijden ongeveer honderdvijftig verschillende Belgische bieren voor je ogen weg.

Wie onder die omstandigheden moeilijk heeft om een keuze te maken, mag gerust beroep doen op de kastelein.

Zo mag je hem inderdaad noemen, deze onderlegde bierliefhebber.

Hij kan met veel liefde, uren vertellen over de bieren die hij serveert, men kan hier zelfs spreken van een bierpredikant in de goeie zin van het woord.

In de Kloosterstraat in Huise woont hij en hij ontvangt U met open armen; omdat hij wil dat hij tijd moet hebben en blijven hebben voor zijn bier en zijn klanten. Om die reden is hij enkel gedurende het week-end open.

In één van die kleine ganzenkamertjes, is een soort biertentoonstelling in 't klein opgesteld en daar is het fijn om even rond te kijken naar vooral "oude dingen" in verband met de bierwereld.

Verder kan men ook lekkere pannekoeken eten in dit pannekoekenhuisje.

Proef daarna dan een ganzenbiertjesen hebt de specialiteit van het huis geproefd.

Open: vrijdag van 18 tot 1 uur
zaterdag van 16 tot 2 uur
zondag van 15 tot 23 uur

Gesloten: het laatste weekend van juli

LE MIROIR TE JETTE

=====

De echte bierproever, die in zijn niet aflatende speurtocht naar nieuwe bieren de ruigste bruine kroegen en progressiefste new-wave gelegenheden trotseerde, zal op het Jetse Astridplein door het Hoegaarden uithangbord dienen overtuigd te worden dat zich achter deze gevel werkelijk een echt biercafé bevindt.

Eens binnen wordt hij dadelijk overtuigd door de Jeroboam "Le Miroir" op de toog, die gevuld zou moeten zijn met bier, special voor dit café door dolle brouwer Kris getoverd - en geen etiketbier.

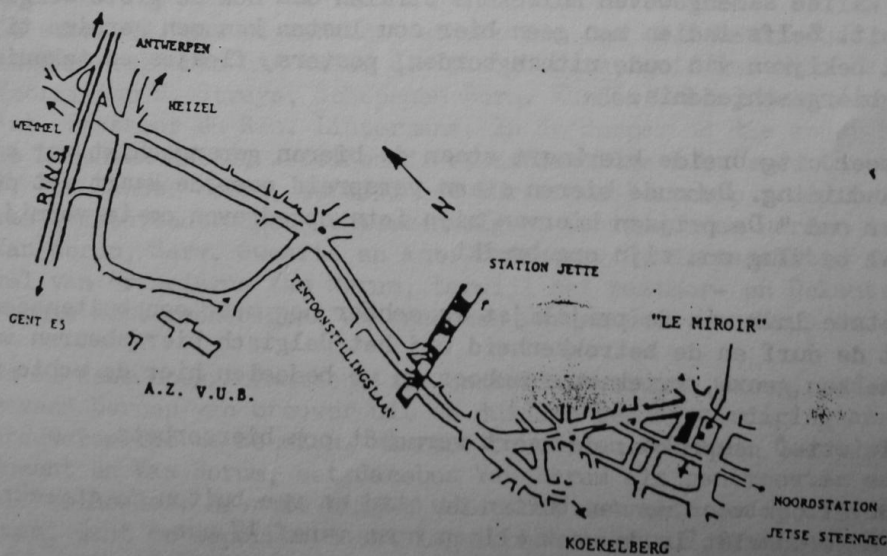
Overtuigd ook door de onwaarschijnlijk grote keuze tapbieren, die werkelijk alles slaat wat er te zien is in België.

Overtuigend is verder nog de presentatie, de juiste temperatuur van het bier, de fles aan de tafel. Het personeel is zeer beleefd en de meesterkelner is een echte bierliefhebber.

De bierkaart is spijtig alleen opgesteld in het Frans, deze kaart geeft zeer interessante uitleg over de bieren.

Wie in het NW van de Brusselse agglomeratie een goed verzorgden exclusief glas bier wil genieten, kan bezwaarlijk beter terecht.

Open van 10 tot 01 uur.





KAFFEE " DE HOPDUVEL "

=====

Rokerelsstraat 10 9000 Gent
(tussen Martelaarslaan en Bijlokevest)
tel 91/253729
Specialiteit: Belgische Bieren van Hoge
Gisting.

Iets buiten het centrum, in een oude arbeiderswijk, vinden we 6 arbeidershuisjes, netjes op een rij, prachtig gerestaureerde geveltjes.

Ze vormen te samen "herbergen" zij zijn de laatste rustplaats van zo'n 200 tal soorten Belgisch Bier. Een dertigtal hiervan hebben een duister kelderlijk verleden van 5 jaar en meer achter de rug alvorens zij door meesterlijke hand worden ontkurkt.

De tot kaffee samengeweven huizekens stralen dan ook de grote Belgische biertraditie uit. Zelfs indien men geen bier zou lusten kan men geruime tijd besteden aan het bekijken van oude uithangborden, posters, flesjes en tekeningen en waar stukje biergeschiedenis.

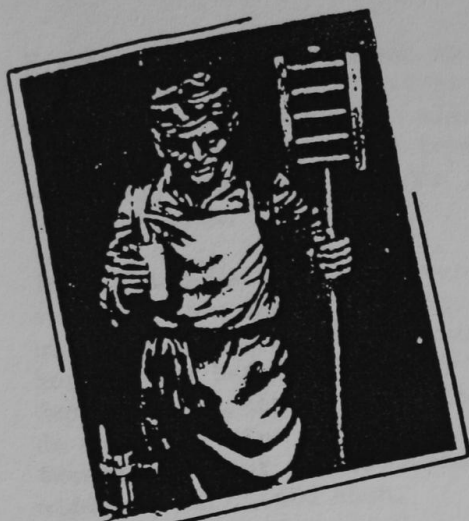
Op de zeer uitgebreide bierkaart staan de bieren gerangschikt per soort met een kleuraanduiding. De oude bieren staan verspreid over de kaart met de vermelding " 5 jaar oud " De prijzen hiervan zijn iets opgedreven om te vermijden dat de stock al te vlug zou zijn opgebruikt.

Het laatste luik van de prijslijst is echter nog meer een buitenbeentje en illustreert de durf en de betrokkenheid bij het Belgisch biergebeuren van de uitbater: de 15 merken geuze, kriek en framboos en we bedoelen hier de echte artisanale geuzes

Van initiatief gesproken: de kaart vermeldt ook biersorbets.

De Hopduvel ook voor mensen buiten de stad en van buiten de streek een uitstapje waard, maar opgelet in de week alleen open vanaf 17 uur.

Openingsuren: alle dagen vanaf 17 uur. Tussen 1 mei en 31 oktober op zaterdag, zon- en feestdagen terras en binnentuin (100 plaatsen) open vanaf 15 uur.
Jaarlijks gesloten tijdens de Kerstvakantie.



DE BROUWERS VAN HOEGAARDEN

UIT HET VERLEDEN

DE AUTOCRATIE (1776 - 1800)

Sedert onheugelijke tijden hadden enkele grote geslachten te Hoegaarden alle teugels in handen. Regentie, kerkbestuur en brouwersgilde, enige organismen waaruit alle macht straalde, waren stevig in hun bezit. Zij bekleedden er de hoogste en belangrijkste functies, die van vader op zoon overgingen en zorgvuldig in eigen of aanverwante families bewaard bleven, zodat zij een soort "autocratie" vormden.

Zo zien wij, dat tijdens de periode die ons hier bezighoudt, de Regentie samengesteld was uit Meier J. Fr. Schepers, griffier Ant. Bath. Sweerts, Voorzitter H. Struys, Schepenen Bern. Vander Molen, Not. Joannes Van Nerum, Ant. Brasseur en Ren. Lintermans. In de dorpsraad die onder het gezag van de Regenten stond, zetelden de rekenplichtige Hub. Sweerts en de gezworene J. Fr. Vander Molen, terwijl het burgermeesterschap samen met de functie van gemeenteontvanger achtereenvolgens waargenoemen werden door Franciscus Van Nerum, Serv. Sweerts en Ant. Brasseur. De dorpspolitie stond onder bevel van Franciscus Van Nerum, terwijl het pastoor- en Dekenschap van de parochie achtereenvolgens waargenomen werden door Henricus en Joannes Sweerts.

En al deze hooggeplaatsen, die onderling verwant waren, oefenden het winstgevend beroep van brouwer uit en duiden een afvaardiging aan om in de brouwersgilde te zetelen. Hiertoe behoorden Collard, Coenegras, Sweerts, Dumont en Van Nerum, met Jacobus Van Nerum als rentmeester en H. Nijs als rolhouder. Hieruit blijkt voldoende dat alle gezag uit de Regentie kwam, want de opperste macht lag in handen van 7 families. Niet verwonderlijk dat zij ook het grote woord voerden in de brouwersgilde en alles in 't werk stelden om het bierbrouwen op te drijven.

Hierin zijn zij uitstekend geslaagd, want uit een gouvernementsrapport van 1776 vernemen wij, dat er 24.000 amen bier voor 's lands uitvoer waren bestemd en Hoegaarden alleen hiervan 15.000 amen, hetzij ongeveer 1.995.000 liters op eigen rekening nam. Deze cijfers zijn fantastisch want zij verbeelden meer dan 3/5 van de ganse bierproductie van het Land van Luik.

In 1778 was We Van Nerum overleden, zodat de brouwerij op de naam kwam van haar zoon Jacobus, rentmeester van de brouwersgilde, die zijn paenhuis snel terug aan de kop wist te brengen. De volgende jaren werden recordcijfers bereikt. In 1779 voor de periode van juli tot september werden er te Hoegaarden niet minder dan 683 brouwsels vervaardigd, met voor de maand augustus alleen 245 brouwsels. In 1881 kwam er gedurende het tweede half jaar 950 brouwsels uit de tonnen. Dit maakt ongeveer een gemiddelde van 25.600 amen.

En in deze productieperiode wisten de gebroeders Van Nerum de leiding te veroveren, want in 1782 zag de rangschikking van de hoogst getakseerde brouwketel er als volgt uit :

Sr. Collard, Jacobus en Franciscus Van Nerum 2,2 p. Not. Van Nerum, We Nijs en 't paenhuis, Vandermolen, om de beek 2 p. J. Dotremont 1,7 p.

De goede faam van het Hoegaards bier bleef heinde en ver bekend en was niet enkel bestemd voor tavernen en cabaretten, die talrijk in de streek waren bijgekomen en druk bezocht werden, maar was ook fel begeerd op de rijke manstafels in het ganse land. In het dorpsarchief komen tal van dankbrieven voor van hoge personaliteiten, die het Hoegaardse bier bestelden of het ten geschenke kregen. Zo worden vermeld: Graaf d'Oultremont, Fassin, raadsheer en schepenen van Luik, Baron de Rensi, L. de Chestset, Chambellon de Gardy de Groenendaal, Not. Hubens te Luik, Advocaat de Keppene van Luik en tal van anderen.

Uit de brouwregisters van 1786 krijgen we het aantal brouwsels door enkele brouwers vervaardigd tijdens de periode van 16 aug. tot 31 dec.

- Jacobus Van Nerum	24 br.	(rentmeester der brouwersgilde)
- Not. Joannes Van Nerum	22 br.	(schepenen van de Regentie)
- Serv. Sweerts	19 br.	(oud-burgemeester)
- Franciscus Van Nerum	18 br.	(kapitein van de dorpswacht)
- We Nijs	13 br.	
J. Francis Vander Molen	12 br.	(gezworene uit de dorpsraad)
- Jan Pier Cempeneers	11 br.	
- B. Hennin	11 br.	
- Henri Vander Molen	10 br.	
- Guill. Stapels	10 br.	
- Jan Dotremont	10 br.	
- Hub. Sweerts	10 br.	(rekenplichtige van de dorpsraad)
- B. Callu	9 br.	
- We Sondervorst	8 br.	
- Jacobus Dotremont	7 br.	

Van Nerum en Sweerts slaan de hoge toon aan en staan met vele brouwsels op kop. Tot aan de Revolutie zullen zij hun naam van "grootste brouwers van Hoegaarden" weten te bewaren. Maar in 1789 brak een oproer uit, om de Regentie omver te werpen. Aangevoerd door Not. Jean Rt. Van Autgaerden ging de opgezeefte volksmassa tot een machtsgreep over, waardoor de schepenfamilies uit hun bevoorrechte functie ontheven werden en de plaats moesten ruimen voor een nieuwe bewindsploeg van opstandelingen.

Op hun beurt voerden zij nu hun eigen autocratie in, door alles te weren wat enigzins betrekking had op het oude regim^e en vijandig stond tegenover de revolutionaire principes. Alleen in de brouwersgilde wisten de voormalige schepenfamilies bepalde sleutelrol te bewaren. Dit vernemen wij uit onderstaande "Contre-Rolle" van 1789 waarin Jacobus Van Nerum steeds het rentmeesterschap bleef bekleden :

.....gehouden door Henri Nijls over den ontvangh van den import der Bieren aan de gemeynte en jurisdieke der Vryheydt Hoegaerden, na competerende welcken register als rentmeester bestiert zijnde door Jacobus Ph. Van Nerum, zijn saementlyck by solemnele convocatie der gemeyntenaeren en door d' Heeren der nieuwe Regeringe deser boververmelde Vryheydt geadopteert en aengesteld op dato 14 XII 's jaars 1789

Jacobus Van Nerum was de schoonbroeder van de revolutionaire leider Not. Van Autgaerden, zodat deze laatste het wellicht niet heeft aangedurfd, om ook in de machtige brouwersgilde zijn mannen te plaatsen. De Gilderaad werd bovendien door de Hoegaardse brouwers zelf gekozen en vermits hij geen rechtstreekse invloed op de gemeentepolitiek uitvoerde, hadden de Heren van de nieuwe Regering er alle belang bij, om de brouwnijverheid goed renderend en op hoog pijl te houden, ten einde de welvaart in de gemeente te handhaven.

Zij inde haar eigen tak op het bierbrouwen en het is uit deze registers van het jaareinde 1789, dat wij de belastingscijfers kennen door enkele brouwerijen aan de gemeente betaald.

Bernard Hennin	6 pat.	6 sch.	0 st	= 378 stuivers (1)
Jacobus Van Nerum	4	18	0	= 350
J.P. Kempenair	3	13	2	= 261
H; Coenegras	4	4	0	= 252
Jacq. Dotremont	3	10	0	= 238

Not. Van Autgaerden en We Dumont stonden op dezelfde hoogte als Dotremont.

Deze cijfers duiden aan dat Jacobus Van Nerum zich bij de groten had weten te houden, wijl zijn latere schoonzoon Bernard Hennin, een plotse verrassende opgang had gemaakt.

Het volgend jaar 1790 was het terug de beurt aan Van Nerum en Sweerts om de ereplaatsen te bekleden.

(1) 1 patacon = 8 schillingen 1 sch. = 7 stuivers, zodat 1 pat. = 56 st.

Bij de aankomst der Fransen en de bezetting van ons land door Republikeinse troepen, trad er echter vanaf 1795 een schrikbewind in, dat ook zijn weerslag vond op de brouwnijverheid, waarvan de produktie aanzienlijk slonk. Verschillende brouwerijen sloten zelfs hun deuren, wijl anderen hun rendement verlaagden wegens de hoge belastingen.

En om dit tijdperk van onbeperkte autocratie te besluiten kunnen wij zeggen dat de oude geslachten en schepenfamilies van Hoegaarden, bestendig tot de grootste en rijkste brouwers hebben behoord, die gedurende de XVIIIe eeuw, die "de gouden eeuw" genoemd wordt, van hun dorp een welvarende gemeente hebben gemaakt.

De vele kostbare en prachtige overblijfselen die overal in de oude huizen van Hoegaarden zijn bewaard gebleven, getuigen van die grote te loor gegane praal.

wordt vervolgd



BROUWERS JONGEN

